

Q. D. B. V.

PROPOSITIONES
PHILOLOGICAE,

Quas

Rectore Magnificentissimo,
DN. FRIDERICO AVGVSTO,

Principe Regio et Electoratus Saxon.

Herede, &c. &c.

Publicae ventilationi subiiciunt

PRAESES

IO. CHRISTOPHORVS
VVICHMANNSHAVSEN,

LL. OO. Prof. Publ.

&

RESPONDENS

M. JO. CHRISTOPH. FISCHERVS,

Oeringensis Hoënloicus in Franciis,

In Auditorio Maiori, Horis Antemeridianis,

D. 27. Jul. Anno cl3 13 CCIX.

VITENBERGAE,

Typis CHRISTIANI SCHRÖDTERI, Acad. Typogr.

39.

Coll. diss. A
236, 4

Diss. A. 236 (4)

LXXIIII

I.
Decimus mensis *Tisri* dies יום הכפורים *Dies expiationis* dictus est, quo *Pontifex Max.* Sanctum Sanctorum, non aureis, gemmatisque, sed lineis vestibus, ut ex *Lev. XVI. 4.* liquet, indutus, eo consilio intravit, ut factis, quae a Deo instituta, et huic diei velut propria erant, sacris solemnibus, omnes universi populi noxas expiaret, eisdemque divini pacem numinis oraret. Inde est, quod ab Ebraeis etiam καὶ ἐξοχήν נדון sive *Dies*, et יומא רבא *Dies magna* nuncupatur.

II.

Vestibus sacris sacerdotes non, nisi, cum sacris operarentur, adeoque tantum in templo, nunquam, quum extra istud essent, ordinarie usi sunt *Exod. XXVIII. 3. 4. et 35.*

III.

Albas vestes, cum pretiosiores illas, ex lino *Pelusiaco* confectas, quibus mane, tum minus pretiosas, ex lino *Indico* textas, quibus vesperi *Pontifex Max.* die X. Mensis *Tisri*, ex *Talmudistarum* mente *Joma c. III. Hal. VII.* usus erat, in vestuario non custoditas, neque in alterius anni usum servatas, sed singulis annis novas factas esse, auctor est praeter ceteros *Jarchius* ad *Lev. XVI. 23.*

IV.

Primum genus vestium, quo se mortales muniverunt, ex arborum foliis factum est, ejusque inventores ac textores primi homines ipsi fuerunt. Praeter rationem ergo *Diodorus*, *Plinius*, alii, *Pelagum*, *Mercurium*, *Minervam*, *Arachnen*, ceteros, primos vestimentorum auctores ac effectores asserunt.

V.

Lumbi Judaeis, dum agnum paschalem comederent, *Exod. XII. II.* ideo cingendi erant, ut, tunicis hac ratione altius attractis, expeditiores ad faciendum iter pedes redderentur.

VI.

VI.

Peregrinantes olim scipionibus uti consueviffe, ex l. c. *Exod.* et *Jacobi* exemplo *Gen.* XXXII. 10. manifesto colligitur. Eundem morem in *Graecia* quondam obtinuisse, ex eo liquet, quod *Viatores* ab iis communiter $\rho\alpha\beta\delta\epsilon\chi\chi\epsilon\varsigma$ à $\rho\alpha\beta\delta\omega$, five *baculo*, nuncupatos esse deprehendimus.

VII.

Traditio calcei, cujus *Rutb.* IV. 7. mentio injicitur, non erat signum, quo ducendae fratriae renunciaretur, sed ordinaria contractuum confirmatio. Perinde enim ut nostra aetate *clavium traditio*, *pedum positio*, alia, ad firmandam solemniter ac stabiliendam pactorum contractuumque auctoritatem adhibentur: ita etiam olim, qui calceum tradebat, se alteri dominium et jus adeundae possessionis concessisse significabat.

VIII.

Quanquam expressis Scripturae Sacrae verbis Sacerdotibus calceorum usu interdictum non est: recte tamen ex eo, quod nullum de conficiendis calceamentis, ut de aliis vestibus, praeceptum extat, colligimus, nefas fuisse sacerdotibus calceatis sacra facere: praesertim cum *Mosi* et *Josuae* prius necessitas exuendi calceos, five, quae Ebraeae vocis ללש vis est, iis sese spoliandi, ab ipso Deo sit imposta, quam ad Deum accedere propius possent.

IX.

Quot פעמוני זהב five *tintinnabula aurea* summi sacerdotis fimbriae intexta fuerint sacer quidem Codex non definit. *Justinus* tamen *Martyr* in Dialogo cum *Tryphone*, duodecim fuisse, ad Apostolorum numerum, statuere ausus est: a quo *Prosper*, *Durandus*, *Clemens Alexandrinus*, alii, qui partim quinquaginta, partim octoginta, partim trecenta ac sexaginta sex extitisse divinant, multum differunt. *Judaei*, et si qui Christianorum cum iis faciunt, LXXII, ad numerum Seniorum, qui in Magnum Synedrium conscripti erant, omnemque populum Israeliticum repraesentabant, fuisse, vulgo existimant.

X. So-

X.

Solis sacerdotibus panibus propositionis, qui *Exod. XXV. 30.* לחם הפנים et *Levit. XXIV. 7.* לחם לאזכרה, a LXX. autem ἀρτοι ἐνώπιον, et ἀρτοι προθέσεως, appellantur, vesci ordinarie licebat. Prorsus ergo extra ordinem, ac praeter consuetudinem, Davidi I. *Sam. XXI. 6.* iisdem vesci concessum est.

XI.

Hi panes, ex farina triticea pisti, singuli mensuram duarum *Ephae* decimarum, ut *Levit. XXIV. 5.* narratur, poscebant. Numero XII. erant, geminaque serie seni e regione, una cum thure puriore, singulis sabbathis novi ac recentes, mensae aureae imponebantur.

XII.

Vox מקדש *templum*, non urbem Hierosolymitanam, designat. Quanquam enim *Maimonides* ad c. IV. ראש השנה vocabulo isto ירושלים כלה, totam *Hierosolymam* complectatur: utraque tamen glossa cum Titulo, quem diximus, edita, et *Bartenora*, urbem, quam ad מדינה provinciam rectius referunt, a מקדש clarissime distinguunt.

XIII.

Templa Hierosolymitana tantum duo fuerunt, *Salomoneum* à *Salomone* extructum, et a *Chaldaeis* dirutum: alterum *Zorobabelianum*, ab ἐργοδοιάκη *Zorobabele* appellatum, ac tandem a *Romanis* destructum. *Herodianum* autem, quod *Josepb. Libr. XV. cap. ult. Antiq.* et *Lib. VI. c. VI. et XVI. de Bello Judaico* describit, non diversum aut tertium templum, sed cum *Zorobabeliano* idem, splendidius tamen ac magnificentius ab *Herode* exornatum, dici meretur.

XIV.

Templum Samaritanum indultu *Alexandri M.* a *Saneballeto*, *Manassis*, fratris *Jaddi*, Pontificis Hierosolymitani, socero in *Garizim*, celeberrimo Samariae monte, anno ante Christum natum CCCXXIX, conditum, ab *Hyrcano* autem, *Judaeorum* Rege, posteaquam ille *Samariam* armis subegit, et solo aequavit, eversum est.

coll. diss. A. 236, uisc. 4